1848. N°. 22.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

MAANDAG, 21 FEBRUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Februarij.

Heden is alhier de 31ste verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje op de gebruikelijke wijze gevierd.

— Wij vernemen, dat de Commissie van Administratie over den weg en de vaart van Gouda tot Bodegraven op aanst. Zaturdag den 26sten Februarij, 's middags een uur in het Gemeente-Huis te Bodegraven, verslag van haar beheer, en de waarnemende Penningmeester rekening en verantwoording zal doen, en men verder over de voorstellen die gedaan zullen worden, zal beraadslagen en uit Commissarissen eenen Penningmeester verkiezen.

Mogt het van eenig gunstig gevolg zijn voor de zoo teleurgestelde aandeelhouders in deze of onberaden aangelegde of slecht bestuurde onderneming, voor welke eene geldleening is gedaan van *f* 120,000, op welkers zoo prachtige schuldbekentenissen, sedert den dag der uitgifte 1 November 1839 nog nimmer de geringste rente, veelmin eenige aflossing werd ontvangen.

— Het *Handelsblad* van gisteren vestigt in een artikel *Werkzaamheid* getiteld, de opmerkzaamheid op de schatten in onze kolonien in het plantenrijk, die nog dagelijks ongebruikt ontluiken en verwelken. De Hortulanus Hasskarl heeft ons met niet minder dan 900 plantsoorten bekend gemaakt, die op Java worden aangetroffen. Van hoe weinigen is het gebruik ons bekend! De schrijver van dat artikel vertrouwt dat menigeen, bij wien de geest van werkzaamheid niet is uitgedoofd of ingesluimerd, aan zijne woorden een gretig oor zal leenen, en zegt dat voor hem bij wien de traagheid en laauwheid niet de overhand hebben, vele uitwegen open staan om zich nieuwe bronnen van bestaan te scheppen, en om vele zijner stad- of landgenooten aan brood te helpen. Hij eindigt met op het voorbeeld te wijzen van den Heer S. A. Meerburg alhier, die opmerkzaam gemaakt op de Ramee, — ook Rameh of Kapieriet, eene distelplant op Java, tot nu onlangs in geringe achting, alhoewel het niet onbekend was dat van de bast of schil touwwerk kan gemaakt worden, dat fijn, wit en sterk is, — na eenige proefnemingen, van die vezelstof een doek heeft vervaardigd, dat in deugdzaamheid het zeildoek scheen te evenaren. De Maatschappij tot Bevordering van Nijverheid, beschonk den vlijtigen man met eene medaille; [dit was vroeger; voor zeildoek uit katoen vervaardigd, waarvan hij een geruimen tijd geleden een fabriek heeft opgerigt] en hierdoor krachtdadig opgewekt om verder voor te streven, heeft hij het binnen een paar jaren, zoover gebragt, dat het zeildoek van de Javasche Ramee vervaardigd, ook door de Koninklijke Marine is goedgekeurd als het gewone zeildoek evenarende, indien niet in enkele opzigten overtreffende. Het ontbreekt reeds niet aan ruime bestellingen, wanneer hij slechts grondstof genoeg heeft. Door zijne bekwaamheid heeft hij voor zich zelven eene milde bron van welvaart geopend, voor vele huisgezinnen onder zijne stadgenooten een middel van bestaan; en een nieuw voortbrengsel is ontdekt, dat, nu voortaan, op Java zal worden aangekweekt en onder de uitvoer-artikelen naar Nederland eene plaats zal innemen.

Is dit voorbeeld niet uitlokkend? Hoe veel kan van dien aard niet in Nederland beproefd worden, mits men met oordeel te werk ga, en niet bij den eersten tegenspoed den moed verlieze!

— Uit het Algemeen Verslag van het Fonds ter Aanmoediging en Ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden, over 1846, dezer dagen openbaar gemaakt, blijkt onder anderen dat de Heer Zurkann te 's Gravenhage aan die instelling de som van *f* 100 heeft vermaakt, terwijl de erfgenamen van den Heer C. Cruys te Amsterdam overleden, naar aanleiding van eenen hun bekenden wensch des overledenen, aan het Hoofdbestuur hebben doen toekomen *f* 1,000 voor het Fonds, en *f* 1.000 meer in het bijzonder voor het Invalidenhuis alhier bestemd.

De jaarlijksche uitgaven aan de deelgeregtigden hebben bedragen eene som van *f* 62,579.19. De jaarlijksche inkomsten bedragen *f* 45,331.51½ en geeft dus een te kort op de gewone inkomsten van *f* 17,247,67½, zijnde op nieuw grooter dan het te kort in 1845, wanneer hetzelve *f* 16,385.17 bedroeg. Intusschen mag het niet onopgemerkt blijven, dat de gewone uitgaven van dit fonds meer en meer beginnen te verminderen, en wel in dier voege, dat die vermindering grooter is dan de vermindering in renten, welke geleden wordt door den verkoop der inschrijvingen op het Grootboek, om het te kort te dekken, zoodat men mag vertrouwen, dat niettegenstaande het jaarlijksch te kort op dit fonds, echter alle de verpligtingen zullen kunnen vervuld welke bij de oprigting van dit fonds zijn aangegaan.

De uitgaven van het Invalidenhuis hebben beloopen over 1846 *f* 27,688.17, derhalve *f* 100.48½ minder dan het vorige jaar.

Tot dekking daarvan hebben gestrekt: De pensioenen en gratificatiën alhier ontvangen *f* 13,302.84. Subsidie van het Rijk *f* 5,000.00. Subsidie van het Stedelijk Bestuur *f* 600.00. Renten van kapitalen, ten name van het Invalidenhuis ingeschreven *f* 288.00, en verder de gezamentlijke bijdragen uit onze fondsen.

Gedurende het jaar 1846 zijn 113 manschappen in het gesticht verpleegd, 8 zijn er opgenomen, 4 zijn er uitgegaan, 9 zijn overleden. Op 31 December 1846 bedroeg het getal Invaliden 100, waaronder 14 waarvoor door de Departementen van Marine en Kolonien een gedeelte der onkosten wordt vergoed.

De door den tegenwoordigen Commandant-Directeur ingevoerde vereenvoudiging en bezuiniging blijft voortdurend goede vruchten dragen, en wanneer men nagaat de groote besparing van uitgaven, die door die bezuiniging is verkregen, en waarvan in een vorig verslag breeder melding is gemaakt, de orde en de goede geest, die de Commandant-Directeur in het gesticht doet heerschen, zoo meent de Commissie aan eenen verschuldigden pligt te voldoen, wanneer zij bij dit verslag hem daarvoor haren opentlijken dank betuigt.

Het getal der verschillende bedeelden bedraagt ruim 2,100, waarvan een derde uit den strijd met België.

De bijdragen uit de verschillende steden in 1846 bedroegen *f* 23,575, waaronder Amsterdam voor *f* 4,782. Rotterdam voor *f* 2,040. Haarlem voor *f* 1,993. 's Gravenhage voor *f* 1,521. Utrecht voor *f* 1,045, en Leyden voor *f* 786 voorkomt.

— Te Kadzand is den 11den dezer in den ouderdom van 102 jaren overleden Jean Dommingie, van oorsprong een Franschman, doch die voor vele jaren uit de dienst deserteerde en zich daar nederzette. De laatste 30 jaren werd hij in het armgesticht der Hervormde diakonie verpleegd.

'S GRAVENHAGE, 19 Februarij.

Z. M. heeft aan Mr. M. J. Vitringa, Gewezen Griffier van de Provinciale Staten van Gelderland, een pensioen van *f* 1,866 verleend.

— Z. M. heeft goedgekeurd de keuze van de kiesvergadering van het Israëlitisch Rabbinaal Ressort van Amersfoort, uitgebragt op den Heer L. B. Schaap, tot Opper-Rabbijn van het Synagogaal ressort van genoemde stad.

— Heden wordt de 31ste verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje met de gebruikelijke plegtigheden in deze residentie gevierd. Van onderscheidene openbare en bijzondere gebouwen wapperen 's lands vlaggen. Het klokkenspel heeft zich gedurende den geheelen dag bij afwisseling doen hooren. Heden voormiddag is er dejeuner bij HH. KK. HH. den Prins en de Prinses van Oranje. Heden namiddag is er diner ten Hove.

— Het Collegie van Generaalmeesteren der Munt hebben ter kennis gebragt dat in 1847 de volgende muntspeciën zijn vervaardigd:

9,387,175	Rijksdaalders of stukken van 2½ gulden . .	*f* 23,467,937.50.
8,385,519	Guldens	- 8,385,519.00.
1,100,882	Halve Guldens.	- 550,441.00.
2,001,000	Halve Centen	- 10,005.00.
	Dus gezamenlijk voor een bedrag van . . .	*f* 32,413,902.50.

ROTTERDAM, 17 Februarij.

Daar het schooner-brikschip Gouverneur van der Eb, gevoerd door Kapitein van der Eb, op ulto Februarij naar de kust van Guinea vertrekt, kunnen de brieven, welke men met dien bodem zoude willen verzenden, tot des middags 12 ure op den 28sten Februarij 1848 aan het Postkantoor hier ter stede worden bezorgd, zullende alsdan de depêche worden gesloten. (*N. R. C.*)

— Uit de Roomsche kerk te Delftshaven zijn in den nacht van Maandag al de gelden gestolen, die in de armbussen en bakken waren. Men denkt dat de daders zich den avond te voren in de kerk hebben laten sluiten.

AMSTERDAM, 17 Februarij.

Door den Raad van Bestuur der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten zijn, in de vergadering van den 2den dezer, tot Leden der Akademie benoemd, de Heeren: Bracassart, te Parijs; L. van Bronkhorst, te 's Graven-

hage; C. Leemans, te Leyden; B. de Poorter, te Utrecht; Radin Saleh, te Parijs; F. de Vigne, te Gend.

— Te Weesp is eene Damp-wasch en bleekerij opgerigt, om binnen eenen zeer korten tijd, de huis-wasschen sneeuwwit en zeer goedkoop te reinigen; de wasschen worden franco te huis bezorgd.

TIEL, 14 Februarij.

De Afdeeling Tiel van het Nederl. Onderwijzers Genootschap hield heden hare gewone maandelijksche vergadering, waarin door den Wel-Edel Zeer Gel. Heer Dr. P. H. Tydeman eene uiterst belangrijke voorlezing werd gehouden over het *zieleleven in de Maatschappijen.*

SNEEK, 15 Februarij.

Dat men ook hier, in weerwil van de vermindering der algemeene welvaart, niet achterwege blijft in betooning van Christelijke hulpvaardigheid, getuigt weder de collecte, welke voor drie weken in de Hervormde gemeente geschiedde ten behoeve van het Gereformeerde Weeshuis te Maastricht, welke de som opbragt van ƒ184.50. Maar schitterend blonk de weldadigheid der gemeente in de vorige week uit. Hoewel de kerk- en schaal-collecte in het afgeloopen jaar het buitengewone bedrag van ruim ƒ5,750 hadden opgeleverd, bestond er voor dat jaar, ten gevolge van toenemende armoede, duurte der levensmiddelen en geheerscht hebbende ziekten, een tekort in de diaconie-kas van ƒ1,470. Deze uitkomst bewoog den kerkeraad tot het openen eener inschrijving, in het volle vertrouwen, dat de gemeente, waar het de eigene verzorging van hare armen geldt, geene opoffering zou schromen. En waarlijk, dat vertrouwen werd niet beschaamd. Het bedrag der inschrijvingen en afzonderlijke giften beliep de aanzienlijke som van ƒ1,506.82, waarmede alzoo de achterstand volkomen gedekt werd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

WEST-INDIE.

De *Amst. Cour.* bevat de volgende beschouwing over de middelen van welvaart welke de kolonie Suriname in zich bevat:

Door de Marowyne van de Fransche en door de Korantyn van de Britsche bezittingen gescheiden, is de diepte der kolonie zeer groot en tot heden schaarsch onderzocht. Van den zee-oever af rijst de grond steeds naar het Zuiden tot in de nabijheid van de middaglijn, alwaar de kolonie Suriname door het hooge Ararai-gebergte begrensd wordt. Aanvankelijk bestaande uit zilte alluviale gronden, rijst de bodem langzaam, bestaat achtervolgens uit vruchtbaren grond en humus, door vele rivieren en spruiten bewaterd, zoodat de meeste tropische gewassen aldaar welig tieren kunnen. Digte wouden, waar moerassen en woekerplanten den doortogt bezwaarlijk maken, vervangen de meer opene, door den mensch bearbeide gronden; — zandvlakten vertoonen zich aan het oog; het gebergte blaauwt in het verschiet, en rijst al hooger en hooger.

Wat is de vruchtbaarste bodem zonder de vlijt van den mensch oordeelkundig aangewend; van den mensch, van wiens werkzaamheid zich meerder laat verwachten, naarmate hij in beschaving, in verstandelijke ontwikkeling hooger staat? Van hoog belang is het derhalve, te weten door welke menschenrassen die kolonie bewoond wordt.

Door Europeërs, door Nederlanders, sedert den aanvang der 17de eeuw aanvankelijk werkzaam, deels om aldaar tabak te planten, anotta of roukou te verzamelen en letterhout te kappen, verdwenen deze als arbeiders, als landbouwers, nadat omstreeks het midden dier eeuw slaven werden ingevoerd. — Het is in het geheugen van ieder Nederlander, hoezeer kort geleden de kolonisatie van landgenooten aan de Saramakka is beproefd, en, na de komst van den tegenwoordigen Gouverneur van Raders, als geslaagd is aan te merken. Dat element eener nijvere bevolking zal dus kunnen uitgebreid worden; en wanneer al de menschen, die er zich vestigen, met verstand geleid worden, zal onder hunne handen menige cultuur zich ontwikkelen; de leeftogt, het tam gevogelte, de moesgroenten, aan de Saramakka gekweekt, zullen het leven in de kolonie veraangenamen, inzonderheid zoodra ze door den burgerstand gemakkelijker worden bekostigd.

Over de slaven-bevolking en den slaven-arbeid zullen wij hier niet spreken. Men weet dat door hen de suiker, koffij, katoen en kakao-plantagiën bewerkt worden, en dat bij gunstige jaren 35 millioen ℔ suiker en meer, ruim 2 millioen ℔ koffij, en voor 1/2 millioen gulden aan katoen, kakao, melasse en rum wordt uitgevoerd.

Er leven in de bosschen der kolonie Marron- of Boschnegers, afstammelingen van weggeloopen Slaven. Deze menschen bebouwen hunne kostgronden, vangen visch en wild voor hunne behoeften, doch beschouwen overigens den arbeid voor blanken als den vrijen mensch onwaardig. Zij vellen nogthans wel eens hout en brengen dat de rivier af naar Paramaribo. Om die Boschnegers tot meer productiven arbeid te brengen zal moeijelijk wezen, doch onzes inziens geenszins onmogelijk; zulks met beleid te beproeven, is in allen gevalle eene verdienstelijke poging.

De vrije Negers en Kleurlingen, die te midden der kolonie, en onder de blanken wonen en verkeeren, zijn of zelven afstammelingen van gemanumitteerde of door hunne meesters vrijgegeven slaven. Men treft onder hen gegoede menschen, ook planters aan. Tot voor weinige jaren was de klove, tusschen deze en de blanken bestaande, nog vrij groot. Thans is de omgang in het maatschappelijke verkeer tusschen de gegoede kleurlingen en blanken meer vrij en ongedwongen, hetgeen op beide klassen van gunstige uitwerking moet wezen. Bij de eenen het vooroordeel meer en meer verdwijnende, zullen de anderen in hunne eigene schatting rijzen, en in beschaving winnen.

De behoeftige Kleurlingen en Negers, wier traagheid vroeger tot een spreekwoord was geworden, zijn, door de menschkundige behandeling van den tegenwoordigen Gouverneur van Suriname, tot krachtsinspanning opgewekt. Het is te hopen en te verwachten dat dit moge voortduren, en dat deze klasse, die te voren de kolonie tot last was, zich nuttig zal maken, en door hare vlijt en arbeidzaamheid hare vroegere ondeugden zal doen vergeten.

Nog een ander menschenras bestaat er in de kolonie: de oorspronkelijke bewoners, ook wel Kariben of roode Indianen genoemd. Zij leven in kleine maatschappijen hier en daar in de bosschen verspreid, zijn rustig van aard, alhoewel hunne voorvaderen menscheneters genoemd werden, en strekken der kolonie geenszins tot last. Te voren verzamelden zij gommen en harsen en verruilden die in de kolonie. Hoezeer hun geen leed wordt aangedaan, schijnt hun getal langzamerhand te verminderen. — Misschien zou, op eene gepaste wijze, bij hen de zucht kunnen worden opgewekt om kopal-gom en dergelijke, welke in de digte bosschen in groote verscheidenheid en buitengewonen overvloed aanwezig zijn, op te zamelen en in de kolonie te brengen. Misschien zouden de Kariben tot dien ligten arbeid te eerder kunnen aangespoord worden, wanneer op deze en gene punten van het cordon winkels of kleine pakhuizen werden aangelegd, waar zij die benoodigdheden, welke zij nu te Parmaribo moeten gaan inruilen, konden bekomen tegen de aangebragte gommen, kleurstoffen, enz.

Het is niet onwaarschijnlijk, dat, wanneer zoodanige winkels niet ver van de woonplaatsen der Boschnegers werden geopend, ook dezen tot meerdere werkzaamheid zouden worden genoopt. Bij den onbeschaafden mensch toch is de begeerte even sterk als in den beschaafde, en hoe dikwijls heeft het gezigt van voorwerpen, welke men met een begeerig oog aanschouwt, van een vadzig en traag schepsel een werkzaam mensch gemaakt.

Al die verschillende menschenrassen kunnen op eenen bodem, welke zoo onderscheiden soorten van voortbrengselen kan opleveren, eene groote mate van welvaart deelachtig worden, zonder dat zij zich door zwaren arbeid behoeven te vermoeijen. De welvaart der inwoners bevorderd te zien, is hetzelfde als de welvaart der kolonie en van het vaderland te zien toenemen. Daartoe kan en zal ongetwijfeld de Gouverneur Baron van Raders krachtig en met verstand werkzaam wezen, mits hij niet door de Regering in het Moederland in zijne goede bedoelingen worde gedwarsboomd; maar ook zij, die hier te lande, hetzij als plantaadje-eigenaars of anderzins, in betrekking tot de kolonie Suriname staan, en andere vermogende mannen, wie het welzijn van het Vaderland ter harte gaat, kunnen insgelijks zeer veel bijdragen tot de ontwikkeling der welvaart dier thans zoo kwijnende kolonie.

PORTUGAL.

LISSABON, 9 Februarij.

In de Cortes wordt beraadslaagd over het antwoord op de troonrede; in hetzelve wordt aangedrongen op de noodzakelijkheid van vermeerderde en zware belasting, gevoegd bij buitengewoon aanzienlijke bezuinigingen, als de eenige middelen om het land te redden.

— Costa Cabral heeft zijn gehouden gedrag, toen hij aan het Hoofd van het Ministerie stond, in eene lange redevoering verdedigd, doch hij is, na het uitspreken er van, door den Graaf van Lavradio aangevallen, die hem hevig beschuldigde de schatkist te hebben beroofd, en 's lands penningen aan particulieren te hebben weggeschonken.

— Het gerucht, dat de Engelsche Regering formeel had te kennen gegeven, dat het protocol niet vervuld was, daar de Kamer van Afgevaardigden niet vrij en wettig was verkozen, heeft groote ontsteltenis te weeg gebragt; terstond zijn op uitnoodiging der Ministers de Afgevaardigden bijeengekomen, doch van het verhandelde is nog niets bekend geworden.

ITALIE.

ROME, 10 Februarij.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, onder wiens bijzonder toezigt de *Gac. di Roma* is geplaatst, heeft aan de Prefecten der onderscheidene provincien aangeschreven, aan de Regering een geregeld berigt te doen geworden nopens alles wat den voortgang van den burgerlijken en zedelijken toestand des volks betreft, zoo als vaderlandsgezinde en edelmoedige daden, oprigting en ondersteuning van weldadige gestichten, in één woord, alle pogingen ten algemeene nutte gedaan. De Regering houdt zich onledig met het plan, om op staatskosten den spoorweg van Bologna naar Ancona en van daar naar Rome voortzetten, daar de oorspronkelijke ondernemer de daartoe gevorderd wordende geldmiddelen niet heeft kunnen bijeenbrengen.

— De openbare vreugdebedrijven ter gelegenheid van de gebeurtenissen te Napels, hebben tot geene de minste ongeregeldheid aanleiding gegeven. Heden echter heeft er eene nieuwe volksbeweging plaats gehad, waarbij de kreten: Leve Pius IX alleen! weg met de Ministers! aangeheven waren.

NAPELS.

10 Februarij.

Na vergeefsche pogingen om zich van Palermo meester te maken, hebben de Koninklijke troepen Sicilië verlaten; doch moeten veel hebben geleden en zelfs bij de inscheping zoo zeer verontrust zijn, dat er honderden verloren zijn en op Sicilie in verlaten en zwervenden toestand achtergebleven.

— De Kerkelijke overheid heeft bij rondgaanden brief de geestelijkheid berigt, dat de Koning uit eigene beweging eene staatsregeling heeft verleend, die

zij wel mag op prijs stellen, vermits daarbij de Katholijke Godsdienst als de uitsluitende wordt bepaald.

— Vele bannelingen keeren, ten gevolge van de afgekondigde amnestie, reeds naar hun vaderland terug; onder hen bevindt zich de Marchese Dragonetti met vrouw en kind, die te Rome 27 jaren in ballingschap heeft verkeerd. Alle terugkeerende bannelingen uit Rome worden door de diligence-dienst kosteloos overgevoerd.

SICILIE.

PALERMO, 5 Februarij.

Den 3den kwam het Napelsche stoomschip Palinuro alhier aan, en bragt het besluit omtrent de amnestie en de proclamatie betrekkelijk de constitutie mede. De Junta heeft, terwijl het rondom het raadhuis vergaderde volk de kreet: oorlog! aanhief, de voorstellen der Napelsche regering afgewezen en het herstel der constitutie van 1812 voor Sicilië blijven verlangen.

— Gisteren heeft de Junta zich tot voorloopig bewind voor geheel Sicilië verklaard en in vier comité's verdeeld: een van oorlog, een van finantiën, een van justitie en van eeredienst, en een van binnenlandsche zaken, openbaar onderwijs en handel. De Voorzitter is de Admiraal Ruggero Settimo.

Deze daarstelling, zegt het dagblad *Cittadino*, van een voorloopig bewind voor geheel Sicilië, is een gewigtige stap.

— Heden heeft de Colonel Gross, bevelhebber van het fort Castellamare, na een hardnekkig gevecht tegen de opstandelingen, dat fort aan de bevolking van Palermo overgegeven. Hij heeft zich met zijne troepen in drie stoomfregatten moeten inschepen, die den vorigen dag uit Napels aldaar waren aangekomen. De voorwaarden der capitulatie waren, dat de bezetting met wapens en bagagie zou uittrekken en dat de wederzijdsche gevangenen uitgewisseld zouden worden. Thans bevinden zich in de hoofdstad van Sicilië volstrekt geene Napelsche troepen meer.

— Op het einde van voorleden jaar bedroeg de bevolking der onderscheiden Italiaansche Staten als volgt:

De Beide Siciliën	8,566,900.
Piemont en Sardinien	4,879,000.
Lombardysch-Venetiaansch Koningrijk	4,759,000.
Romeinsche Staten	2,877,000.
Toskane en Lucca	1,701,700.
Italiaansch Tyrol	522,608.
Istrië	485,000.
Modena	483,000.
Parma en Piacenza	477,000.
St. Marino	7,950.
Monaco	7,580.
	24,766,738.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 12 Februarij.

Sedert dezen morgen heeft de landweer de bewaking van de stad op zich genomen, want de linietroepen hebben rust noodig, en de hier in garnizoen liggende gendarmen staan tegenwoordig bij niemand goed aangeschreven. Toen gisteren avond het gerucht verspreid was, dat de Gravin was teruggekeerd, heeft de overheid het berigt van de politie doen aanplakken, dat zij gisteren onder behoorlijk geleide over de grenzen naar Lindau is vervoerd. Dit berigt heeft bijzonder medegewerkt om de gemoederen te doen bedaren, en de orde is dan ook niet meer gestoord.

ENGELAND.

LONDEN, 16 Februarij.

Op eene vraag van Dr. Bowring in het Lagerhuis aan Lord Palmerston gedaan, omtrent de staatkunde van Italië: heeft hij, over de houding van Oostenrijk ten opzigte van dat land handelende, onder anderen gezegd: Er is geene reden om te vreezen dat de staatkunde van het Weener-kabinet het leiden zal, om op eenigerlei wijze tusschen beiden te treden, strijdig met de belangen van Italië, of om eenige maatregelen te nemen, die geacht zouden kunnen worden als eene interventie in de gebeurtenissen, die aan gene zijde van de Po plaats grijpen. Ik heb in de laatste 24 uren, eene mededeeling van den Britschen gezant te Weenen ontvangen, welke zeer voldoende verzekeringen van dat hof behelst.

— De kosten van het in aanbouw zijnde nieuwe Parlements-gebouw, die oorspronkelijk door den Architect Barry waren geraamd op ruim 700,000 £, bedragen thans reeds 1,400,000 £, en de geheele voltooijing zal gewis nog 3 à 400,000 £ vorderen. Tot opheldering en verdediging van deze vermeerdering is aangemerkt, dat de oorspronkelijke raming alleen het *bouwen*, en niet de inwendige inrigting heeft betroffen; — dat het niet te verwonderen is, dat alle ramingen niet volkomen naauwkeurig zijn geweest, vermits het een gebouw geldt, waarin 500 kamers en 150 trappen gevonden worden. Ook meenden sommigen, dat men bij een gebouw als dit, 't welk voor 's lands vertegenwoordiging moest dienen en een blijvend sieraad der hoofdstad zou zijn, niet te karig diende te wezen. — De tijd der voltooijing van het gebouw is nog geheel onzeker. Naar men verneemt, zal de inwendige versiering van hetzelve geheel beantwoorden aan het grootsche en fraaije van het uitwendige aanzien.

FRANKRIJK.

In een mand met oude en zoo men meende onbelangrijke papieren op de Bibliotheek te Douai, heeft men een volmaakt goed bewaard handschrift van Fenelon gevonden, betrekkelijk het stichten van Seminariën.

BELGIE.

BRUSSEL, 17 Februarij.

De geschutgieterij te Luik is bij Koninklijk bevel gemagtigd, om 20 12-ponders, 37 6-ponders, en 26 mortieren te doen gieten, voor rekening der artillerie-directie van de Duitsche Bondsvesting Ulm.

— De Regtbank te Doornik heeft beslist, dat de zeven-kinderen-wet nog in België van kracht was, en een vonnis gewezen, waarbij de Staat veroordeeld wordt om gedurende 7 jaren jaarlijks 800 fr. uit te keeren aan een' zekeren leerlooijer te Doornik, die den Staat had doen dagvaarden ter betaling van een pensioen voor zijn zevende kind.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 18den Februarij de Heer P. H. Geraerds Thesingh, van Hazerswoude, in de Regten, met *Theses.*

Aan alle belangstellenden in het lot van Weezen wordt kennis gegeven; dat in den loop dezer week een aanvang zal gemaakt worden, met de lijst te doen rondgaan aan de woningen der Ingezetenen, op welken een iegelijk zijn verlangen, deel te nemen in de Loterij, door de Christelijke liefde van zoo vele daargesteld, tot instandhouding van het Wees- en Oudeliedenhuis der Evang. Luthersche Gemeente zal kunnen kenbaar maken. Wegens de zoo vele hand- en kunstwerken, die van buiten zijn toegezegd, werden in het belang der Weezen, de voorwerpen in dank aangenomen tot op de helft der volgende maand. — Vele Protestanten van verschillende Kerkgenootschappen, en eenige Roomsch-Katholieken hebben honderdtallen belangrijke hand- en kunstwerken ten offer gebragt, ter bereiking van één doel, — de toekomst van Weezen te verzekeren. Hier is het aan den dag gelegd, dat Christenen, hoe verschillend in geloofsbelijdenis, één kunnen zijn in liefde. Allen te dezer stede, die nog iets wenschen in te leveren, worden verzocht voor den 15den Maart de roepstem van hun hart te volgen, zullende daarna de tentoonstelling worden geregeld.

Met dankbaarheid aan Utrechts ingezetenen, hebben wij het genoegen te kunnen melden, dat van daar de tijding is gekomen, dat vele volgaarne geldelijke bijdragen tot instandhouding van het Weeshuis hebben ten offer gebragt, daar reeds een aanzienlijk getal loten in de bovengenoemde loterij zijn aangevraagd en vele voorwerpen ter verloting zijn toegezegd.

REGENTEN *van het Evangelisch-Luthersch Wees- en Oudelieden-Huis te Leyden*, hebben het genoegen bij deze dankbare melding te maken, eener Gift van *f* 10, bij hen ontvangen door hunnen mede-Regent JAC. HAZENBERG van een Onbekende; hun gesticht alle weldenkenden bij deze ten ernstigste aanbevelende.

J. M. GUTBERLET, *President.*

ADVERTENTIEN.

Na eene kortstondige Echtverbindtenis van nagenoeg vier maanden, overleed heden mijne geliefde Echtgenoote M. C. VERHAGEN, vroeger Weduwe J. B. SCHOLTING.

'S GRAVENHAGE, 18 Februarij 1848. D. VAN LITH DE JEUDE.

Algemeene Kennisgeving.

SCHEIDING VAN TAFEL EN BED.

Blijkens een Vonnis, door de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, op den tweeden November 1800 Zeven en Veertig gewezen, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd en beteekend, is tusschen EMMERENTIA EGGINK, *Naaister*, Echtgenoote van COENRAAD KAREL NOLL, wonende te *Leyden*; als Eischeresse, en denzelven COENRAAD KAREL NOLL, *Kamerbehanger*, wonende te *Leyden*, als Gedaagde, **Scheiding van Tafel en Bed** uitgesproken.

De Procureur der Eischeresse,

(*Ten deze is kosteloos geprocedeerd.*) P. K. DOEFF.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder Directie van den Heer A. PETERS,

Maandag 21 Februarij 1848.

Robert of de Struikroovers, Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch; gevolgd door **de Gravin van de Ton of de Twee Nichten**, Tooneelspel in 2 Bedrijven, naar het Fransch, door W. GREEVEN. Beide stukken in een' gezamen tijd niet vertoond.

Aanvang ten ZES ure.

De GEZUSTERS TRAUTWEIN, uit *Kreuznach*, nemen de vrijheid nogmaals hare zoo wel voorziene verzameling van de nieuwste, smaakvol gevatte en ongevatte **AGAATSTEENEN** aan te bevelen. Daar zij besloten hebben haar verblijf *acht* dagen te verlengen, zoo verzoeken zij degenen die nog iets noodig hebben, haar nog deze dagen met een bezoek te vereeren.

TE HUUR.

Twee of **Drie BOVENKAMERS** of een geheel **BOVENHUIS**, in het midden der Stad gelegen. — Adres franco Letter **P**, bij den Boekhandelaar BROER VAN DIJK, Pieterskerk Choorsteeg te *Leyden*.

Men presenteert op aannemelijke voorwaarden *TE KOOP:* **een HUIS**, waarin de **Koekbakkers-Affaire** sedert vele jaren met goed gevolg wordt uitgeoefend, gelegen bij eene der *Hoofdpoorten* der Stad *Leyden*. Des verkiezende is men ook genegen de **Gereedschappen**, benevens den **Opstand van den Winkel**, afzonderlijk te verkoopen.

Te bevragen met Franco Brieven Letter **Q** bij J. H. ZITMAN, Boekverkooper op de Langebrug alhier.

UIT DE HAND TE KOOP.

Een HUIS EN ERVE, op den besten stand binnen deze stad, waarin de *Tabaks-Affaire* enz., met succes wordt uitgeoefend, hetzelve is ook geschikt tot andere Affaires. Te bevragen met gesloten brieven aan het Bureau dezer Courant onder Lett. **B**.

VERKOOPING

VAN

DE AMBACHTS-HEERLIJKHEID

VAN

Noordwaddinxveen en Sint Hubertsgeregt.

Op Vrijdag den 24sten Maart 1848, zal in het *Heeren-Logement* aan den Burg binnen de Stad *Leyden*, ten overstaan van den te *Soeterwoude* residerenden Notaris C. KLAVERWYDEN, worden geveild, en op Vrijdag den 7den April daaraanvolgende worden afgeslagen en verkocht, beide de dagen des voormiddags ten 11 ure:

N°. 1. De AMBACHTS-HEERLIJKHEID van *Noordwaddinxveen* en *Sint Hubertsgeregt*, waaraan behooren de Ambachten van *Snijdelwijk*, *Groenswaard* en *Peulijen*, met al derzelver Tienden, zijnde de opbrengst van de voorschreven Tienden bij afkoop jaarlijks *f* 1,647.90 zuiver, van den tegenwoordigen drooggemaakten Polder.

Wijders nog het regt van voordragt van den Burgemeester, Secretaris en Leden van den Raad van *Noordwaddinxveen*, de aanstelling van den Bode en de agreatie van den Hervormden Predikant aldaar, doch het laatste gecombineerd met de Ambachtsheeren van *Zuidwaddinxveen* en *Bloemendaal*, en ook het regt van invordering van recognitie van den Burgemeester en Secretaris.

Onder Soeterwoude:

N°. 2. Diverse Partijen zoo WEI- als HOOILAND, gelegen aan de Meerburger Watering, achter de Buitenplaats *Oud-Meerburg*, in den Grooten Polder onder *Soeterwoude*, groot 10 Bunders, 30 Roeden en 70 Ellen.

Aangeslagen in de grondlasten over 1848 tot *f* 65.54. Verhuurd tot Kersmis 1855 voor *f* 540 de eerste drie jaren, en de volgende huurjaren voor *f* 570 's jaars.

N°. 3. Een Stukje TEELLAND, bevorens gebezigd tot een Vinkebaan, gelegen in den Grooten Polder onder *Soeterwoude*, achter de Buitenplaats *Meerburg*, nevens de voorgaande partij, groot 28 Roeden en 70 Ellen.

Aangeslagen in de belasting op de ongebouwde eigendommen over 1848 tot *f* 2.50.

Onder Leyderdorp:

N°. 4. Een extra beste partij zoo WEI- als HOOILAND, gelegen in den Munniken Polder onder de Gemeente *Leyderdorp*, groot 5 Bunders, 2 Roeden en 70 Ellen.

Aangeslagen in de grondlasten voor 1848 tot *f* 32.04 Verhuurd tot Kersmis 1855 voor *f* 270 de eerste drie jaren, en de volgende jaren voor *f* 280 's jaars.

Alles breeder bij biljetten omschreven, en zijn inmiddels, behalve bij den bovengenoemden Notaris, met betrekking tot de partij N°. 1, ook informatiën te bekomen bij den Edel Achtbaren Heer A. VAN OOSTEN, *Burgemeester van Noordwaddinxveen*, en bij den Wel-Edelen Heer Mr. J. L. KLAVERWYDEN, *Advocaat te Leyden*. Zullende ten Kantore van den bovengemelden Notaris, van de veiling af tot twee dagen vóór den afslag, Verhoogingen worden aangenomen, tegen genot van *een vijfde* van iedere Verhooging.

Op Zaturdag den 26sten Februarij 1848, des avonds ten 6 ure, zal men in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij Opbod, publiek veilen en verkoopen:

1°. Een **SCHULD-** of **HYPOTHEEKBRIEF**, ten laste van FREDERIK HARDERIET, *Spekslager te Leyden*, groot per resto *f* 6,000, rentende tegen 5 pCt. 's jaars, zijnde thans opzegbaar ten allen tijde.

En 2°. Een **DITO**, ten laste van JACOBUS CORNELIS ADRIANUS BILJOUW, *Tapper* bij de Vink onder *Soeterwoude*, groot per resto *f* 600, rentende tegen 5 pCt. 's jaars, zijnde thans opzegbaar ten allen tijde. Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

Zijnde nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz. te *Leyden*, alwaar 8 dagen vóór de Veiling de Titels met de bewijzen van inschrijving enz. ter visie zullen liggen.

VRIJWILLIGE VERKOOPING,

in het Logement aan den Burg binnen Leyden, van:

N°. 1. Een hechte, sterke en weldoortimmerde HUISMANSWONING, met diverse percelen goed, degelijk en weltoegemaakt WEI-, HOOI-, TEEL- EN BOSCHLAND, staande en gelegen te *Noordwijk*, in den Noordzijder polder, groot 18 bunders, 20 roeden en 22 ellen, en

N°. 2. Een perceel goed, degelijk en weltoegemaakt WEI- OF HOOILAND, gelegen in het Boonrak, onder *Valkenburg*, groot 1 bunder, 46 roeden en 90 ellen. Breeder bij aangeplakte biljetten omschreven.

Waarvan de provisionele Opveiling zal plaats hebben op Vrijdag den 3den Maart 1848 en de finale Gunning op Vrijdag den 10den Maart 1848, beide des Voormiddags ten elf ure, terwijl tusschen de Veiling en Afslag ten Kantore van den natenoemen Notaris, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een *vijfde* van iedere Verhooging.

Zijnde inmiddels nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris A. B. BARKEY Nz., te *Leyden*, alwaar 8 dagen voor de Veiling de Conditiën van Verkoop en Eigendomsbewijzen ter lezing zullen liggen.

OPENBARE VERKOOPING,

te *Lisse* in het Logement *de Witte Zwaan*, op Donderdag den tweeden Maart 1848, des voormiddags te elf ure van:

1°. Eene hechte sterke en welbetimmerde **BOUWMANSWONING**, genaamd *Sixenburg*, met TUINEN, BOOMGAARD, HOUTGEWAS en diverse Partijen WEI-, HOOI- EN TEELLANDEN, staande en gelegen onder *Noordwijkerhout*, digt bij Halfweg *Haarlem* en *Leyden* aan de Trekvaart, groot 20 Bunders en 30 Ellen, Sectie B. Nos. 178 tot 194 en 203 tot 222.

2°. Eene Partij WEI- OF HOOILAND, gelegen als voren aan den Delfweg, groot 6 Bunders, 50 Roeden en 20 Ellen, Sectie B. Nos. 151—157; en

3°. Twee Partijen WEILAND gelegen als voren, groot 2 Bunders, 36 Roeden en 10 Ellen, Sectie B. Nos. 175, 176 en 177.

Inlichtingen zijn te bekomen, ten Kantore van den Notaris CRAMERUS te *Lisse*.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 19 *Februarij*. Van 42 tot 45 Gulden.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 19 *Februarij*.

Nieuwe Tarwe *f* 9.00 tot *f* 8.50. Nieuwe Rogge *f* 6.80 tot *f* 6.20. Gerst *f* 5.00 tot *f* 4.50. Haver *f* 3.90 tot *f* 3.00. Paardeboonen *f* 5.30 tot *f* 5.00. Duiveboonen *f* 6.50 tot *f* 6.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 18 FEBRUARIJ.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{7}{8}$	54	$53\frac{7}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	$65\frac{1}{8}$	$65\frac{1}{4}$	$65\frac{1}{8}$
Dito dito	» 4	»	84	$84\frac{1}{8}$	84
C. I. Leening	» 4	»			
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	83		
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$162\frac{1}{8}$	$162\frac{1}{4}$	
Haarlemmermeer	» 5	»	101		
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIE, Certificaten	» $4\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito. bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»			
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	$16\frac{3}{8}$	$16\frac{1}{2}$	
Dito bij dito, onbep. stukken	» 5	»	15		
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$25\frac{7}{8}$		
Coupons Ardoins			$12\frac{1}{8}$	$13\frac{1}{16}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»			
Dito Dito	» 4	»	$26\frac{13}{16}$	27	$26\frac{7}{8}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$104\frac{1}{8}$	$104\frac{1}{4}$	
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$103\frac{3}{8}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$94\frac{7}{8}$	$95\frac{1}{8}$	
Dito bij HOPE	» 4	»			
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$84\frac{1}{4}$	$85\frac{1}{4}$	
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$65\frac{3}{8}$		
Certificaten van dito	» 6	»	$66\frac{3}{8}$		
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	140		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	$95\frac{3}{4}$		
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$48\frac{1}{4}$	$48\frac{3}{8}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Bouw.	à 4	pCt.			
BRAZILIE, 1843.	» 5	»	83		
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactiën					
MEXICO,	» 5	»	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{7}{16}$	
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$	»			

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU